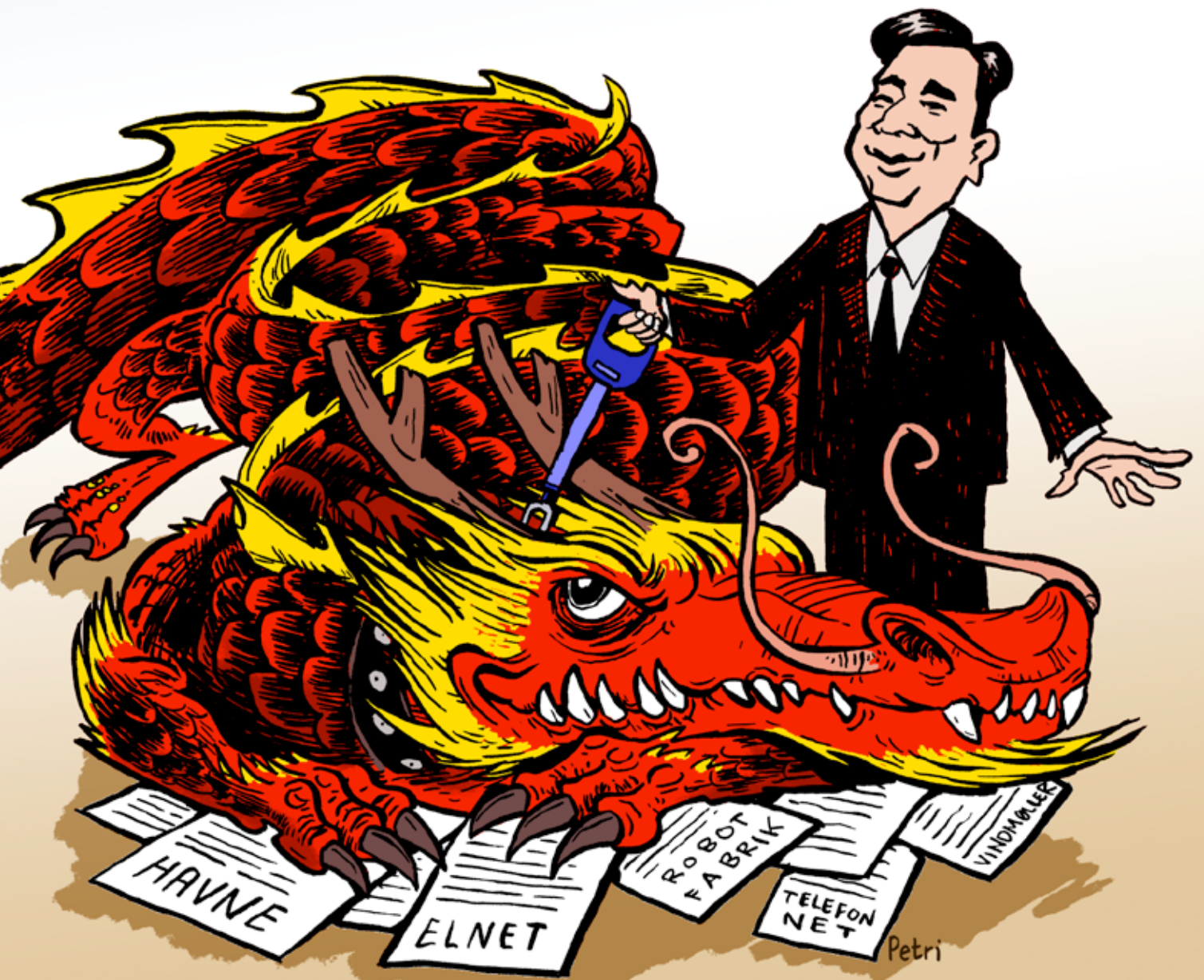

NÅR DRAGEN VÅGNER

Petri

Decembermødet 2019

Det er fantastisk med den store opbakning, som december mødet på Hasseris Gymnasium oplever. Uffe, Mogens, Per og Villy har nu sagt ja til deres femte tur til det nordjyske. Og Gyldendal, Systime og Forlaget Columbus kommer også troligt år efter år med boggaver til alle deltagerne. Dertil kommer veloplagte fagkonsulenter og tegneren Erik Petri, der laver smukke visuelle referater, der fastholder det talte ord skarpt og illustrativt. Og så er der selvfølgelig Aalborg Chokoladen, der altid står klar med lidt sødt i pauserne for at sikre, at deltagerne er fyldt med energi til en lang dag.

Men vigtigst er dog de altid glade kolleger, der tager den ofte lange tur til Aalborg. Over de sidste fire år har decembermødet således haft besøg af kolleger fra mere end 135 uddannelsesinstitutioner. I gennemsnit 400 deltagere hvert år, men flest i 2018, hvor 550 deltagere (heraf cirka 100 fra Sjælland) var medvirkende til, at arrangementet om Mellemøsten blev helt udsolgt. Over tid har de mange deltagere gjort decembermødet til en fast tradition og et samlingspunkt for lærere i de tre kulturbærende fag.

Vi ved dog også, at arrangementets placering i december er en udfordring for nogle skoler. Vi opfordrer derfor til, at man hurtigt tager kontakt til kolleger i historie, religion og samfundsfor at afklare, om årets arrangement har interesse. Herigennem er det vores håb, at den tidlige annoncering af programmet giver ledelsen på den enkelte skole optimale muligheder for at tage det med i planlægningen af næste skoleår.

Med håbet om et godt møde til december!

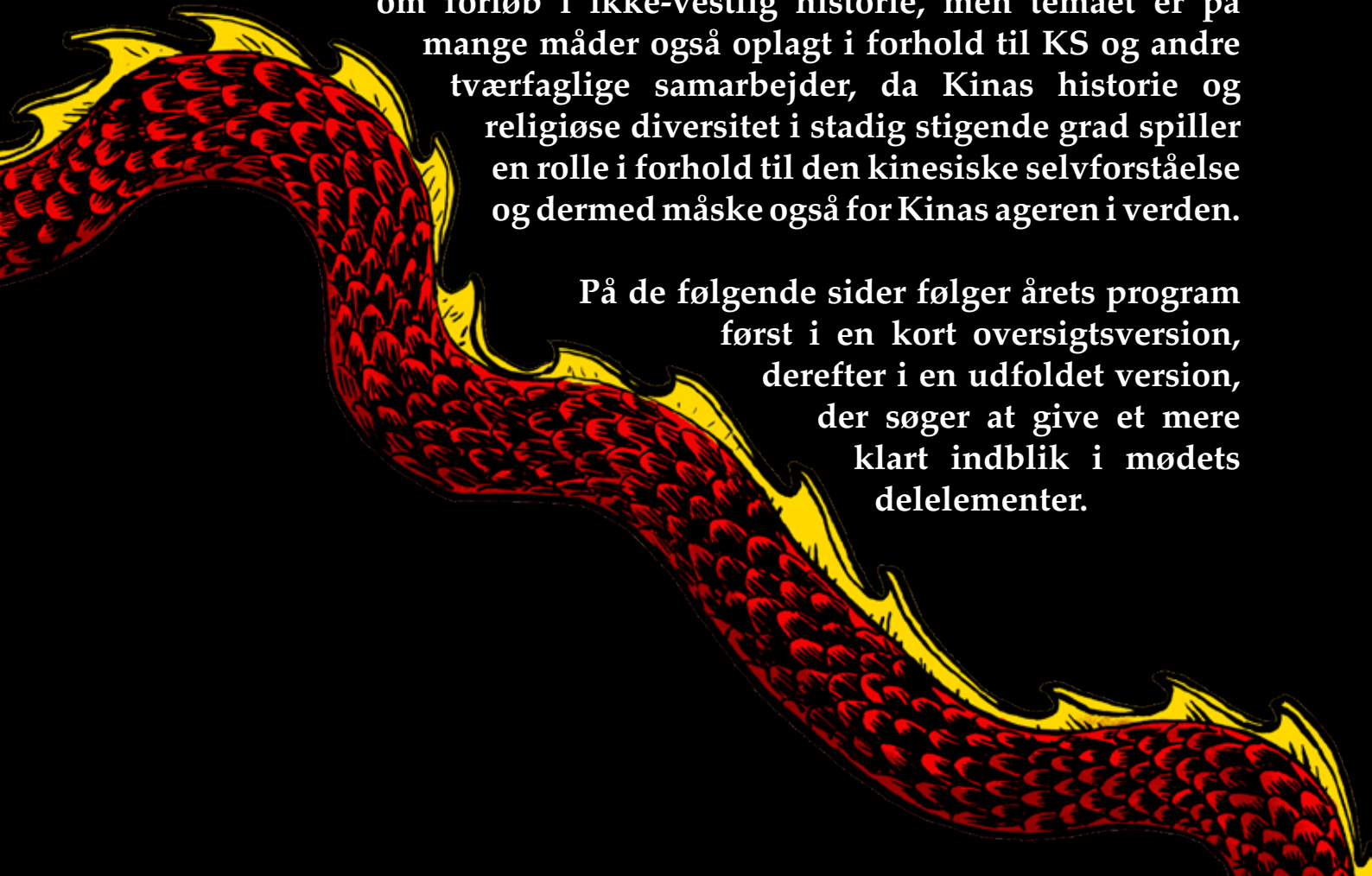

Når Dragen Vågner

Over de senere år har utallige indlæg, artikler og bogudgivelser debatteret Kinas rolle i verden, men problemstillingen er kompleks, og det forudsætter en dybere forståelse for kinesisk historie, religion og politiske samfundsstrukturer, når man vil forstå Kina og landets betydning for resten af verden. Denne dybere forståelse af en af vor tids helt store problemstillinger søger årets decembermøde at bidrage til. Inspireret af den berømte advarsel fra Napoleon, lad Kina sove, for når Kina vågner, vil hun ryste verden, har vi således givet årets decembermøde titlen Når dragen vågner.

Ud over den åbenlyse aktualitetsdimension, så er temaet valgt, da det er relevant for undervisningen i såvel samfundsfag og religion som i historie. I historie understreges relevansen af skærpede krav om forløb i ikke-vestlig historie, men temaet er på mange måder også oplagt i forhold til KS og andre tværfaglige samarbejder, da Kinas historie og religiøse diversitet i stadig stigende grad spiller en rolle i forhold til den kinesiske selvforståelse og dermed måske også for Kinas ageren i verden.

På de følgende sider følger årets program først i en kort oversigtsversion, derefter i en udfoldet version, der søger at give et mere klart indblik i mødets delelementer.

Program

09:00 - 09:50 Kina i en global verden set med en dansk diplomats øjne

v. Friis Arne Petersen

10:10 - 11:00 Et første indblik i Kina

- Buddhismen, ateisme og forbudt religion - religiøs diversitet i klassiske og post-sekulære Kina (v. Jørn Borup).
- Hundrede års ydmygelse: Nationalisme i det moderne Kina (v. Bent Nielsen).
- Kinas politiske system i historisk perspektiv (v. Kjeld Erik Brødsgaard).
- Kinas rolle i Arktis (v. Liselotte Odgaard).

11:10 - 12:00 Et andet indblik i Kina

- Hvad er værdien af et ødelagt bedehjul? Tibetansk buddhisme, materialitet og det hellige i et kinesisk forbrugersamfund (v. Trine Brox).
- Konfucianismen i Kinas historie: filosofi, religion og filosofi (v. Torbjörn Lodén).
- 2. Verdenskrigs betydning for det moderne Kina (v. Peter Harmsen).
- Kinas vej til økonomisk supermagt – og hvad det betyder for verden (v. Allan von Mehren).

12:00 - 13:45 Frokost og fagkonsulenter

13:45 - 15:05 Årets overraskelse

15:25 - 16:55 Hvad skal verden gøre med Kina?

v. ordstyrer Clement Kjersgaard og med deltagelse af Uffe Ellemann-Jensen, Mogens Lykketoft, Per Stig Møller og Villy Søvnald.

17:15 - 18:05 Silkevejsbæltet og den maritime Silkevej. Kinas version 2.0 af Marco Polos gamle vej (130 fvt-1453 evt).

v. Clemens Stubbe Østergaard

18:05 - 19:05 Middag

19:05 - 20:00 Den store tech-revolution

v. Christina Boutrup

Tilmelding

I 2018 modtog og registrerede vi 550 tilmeldinger; særligt i det lys beder vi om, at interesserede cirkulerer programmet for arrangementet til undervisere i historie, religion og samfundsfag på deres respektive skoler og på baggrund heraf laver én samlet tilmelding. Dette med angivelse af skolens EAN-nummer samt navne, mailadresser og fag (re/sa/hi) på de deltagende. Derved undgås unødigt forvirring og dobbelttilmeldinger, samtidig med, at det letter vores arbejde med registrering betragteligt.

I forlængelse af en samlet tilmelding er det selvfølgelig muligt at lave "eftertilmeldinger" og/eller enkelttilmeldinger, hvis der opstår behov herfor.

Tilmelding skal finde sted senest d. 23. august, og der er et kursusgebyr på 2.250 kr. pr. deltager. Der kan frit meldes afbud frem til d. 23. august, men herefter betragtes tilmeldingen som bindende. Institutioner er altid velkomne til at ændre navne på deltagere, men ved afbud efter d. 23. august opkræves det fulde kursusgebyr.

Tilmelding samt henvendelser om navneændringer og lignende sker til ja@hasseris-gym.dk

Programmet i detaljer

08:00 - 08:45

Ankomst og morgenmadsbuffet

08:45 - 09:00

Velkomst

09:00 - 09:50

Kina i en global verden set med en dansk diplomats øjne (v. Friis Arne Petersen)

De politiske relationer mellem Danmark og Kina går langt tilbage, men siden etableringen af Den kinesiske Folkerepublik har de udviklet sig hastigt i takt med, at Kina er blevet mere og mere integreret i det internationale samfund. Med baggrund i erfaringerne som dansk ambassadør i USA (2005 - 2010), Kina (2010 - 2015) og nu Tyskland (2015 -) giver Friis Arne Petersen her sin vurdering af Kinas rolle i en global verden. Vægten vil blive lagt på Kina, hvor han som ambassadør på nærmeste hold har kunnet opleve den kinesiske kultur og Kinas indtræden som global økonomisk stormagt, men samtidig vil landets rolle i forhold til USA og EU blive anskuet med danske øjne.

10:10 - 11:00

Et første indblik i Kina

Buddhisme, ateisme og forbudt religion - religiøs diversitet i klassiske og post-sekulære Kina (v. Jørn Borup)

Konfucianisme som grundlæggende værdisystem, buddhisme som lærd klostersonfunds, daoisme som mystik og forfædre kult som udbredt folkereligiøsitet. Religiøs diversitet, synkretisme og arbejdsdeling har været normen i kinesisk religionshistorie, kun afbrudt af årtiers kommunistisk regulering og statsateisme. I dag er der fem lovlig religioner, et antal semireligiøse institutioner og en lang række forbudte religioner. Det post-sekulære Kina oplever blomstring på det religiøse marked, også hos den urbane middelklasse. I dette foredrag diskuterer Jørn Borup begrebet 'religion' i Kina og ser på transformationen fra historien til nutiden i verdens folkerigeste land.

Hundrede års ydmygelse: Nationalisme i det moderne Kina (v. Bent Nielsen)

Årtiers spændinger mellem de europæiske kolonimagter og Qing-dynastiet resulterede i 1839 i den såkaldte Opiumskrig. Det blev et wake-up call for det en gang så mægtige Qing-imperium, der måtte erkende, at det teknologisk var blevet overhalet af Vesten. Efter en række krige kollapsede Qing-dynastiet endegyldigt i 1912 - området blev efterfølgende skueplads for en række krigsherrer, der intenst bekæmpede hinanden, mens Japan og de øvrige kolonimagter havde frit spil. Efter Japans nederlag i august 1945 var det centrale Kina delt mellem Nationalistpartiet (Guomindang) og Kommunistpartiet (Gongchandang), og borgerkrigen fortsatte. Da Mao Zedong 1. oktober 1949 kunne proklamere grundlæggelsen af Folkerepublikken Kina, kontrollerede kommunisterne under halvdelen af Qing-dynastiets territorium. I dette oplæg reflekterer Bent Nielsen over, hvad den mere end 110 år lange periode fyldt med krig, sult, ødelæggelse og kaos har betydet for fortællingen om nationen og kommunistpartiet.

Kinas politiske system i historisk perspektiv (v. Kjeld Erik Brødsgaard)

Hvordan udpeges kinesiske politiske ledere, og hvilke egenskaber er nødvendige for at komme til tops? Hvordan træffes politiske beslutninger, og hvorledes føres de ud i livet? Hvad betyder nomenklatura begrebet, og hvorfor er jerntrekanten - parti-stat-business - kernen af det politiske magtsystem? Og hvordan ser fremtiden ud for det politiske system i Kina? Med afsæt i sin nye bog "Kina i moderne tid – samfund, økonomi og politik" åbner Kjeld Erik Brødsgaard døren til en forståelse af, hvorledes det kinesiske politiske system fungerer. Herigennem skildres således et system, der ikke skal forstås som et vilkårligt og personstyret magthierarki. Tværtimod findes der formelle og uformelle regler og normer, der trækker tråde tilbage til kejserdømmet.

Kinas rolle i Arktis (v. Liselotte Odgaard)

Kina er en økonomisk og politisk magt med interesser over hele verden. I januar 2018 udkom den første hvidbog om Kinas Arktis strategi og Kinas ambitioner om at spille en rolle som en nær-arktisk stat i Danmarks polare nærområde. I dette oplæg ser Liselotte Odgaard nærmere på Kinas interesser i Arktis, og hvordan Kina forfølger disse interesser? Dette spørgsmål er vigtigt af flere grunde. For det første er Kina en global magt, og derfor vil dens tilstedeværelse i Arktis ændre på de regionale politiske dynamikker. For det andet indgår Kina i en region, hvor der allerede er meget udbyggede samarbejdsstrukturer, og Kina er nødt til at arbejde med disse strukturer for at fremme sine interesser. For det tredje fortæller Kinas adfærd i Arktis meget om, hvordan vi kan forvente, at Kina optræder som en global stormagt fremover: rykker Kina tættere på Rusland, som er en tungtvejende spiller i Arktis, eller forsøger Kina at balancere russiske og vestlige interesser?

11:10 - 12:00

Et andet indblik i Kina

Hvad er værdien af et ødelagt bedehjul? Tibetansk buddhisme, materialitet og det hellige i et kinesisk forbrugersamfund (v. Trine Brox)

I kontrast til anti-materialistiske fortolkninger af buddhismen bugner der med materielle ting i buddhistiske ritualer, hverdagspraksisser og landskaber. De lover religiøse belønninger i form af karmisk fortjeneste, lykke, godt helbred og endda oplysning, hvis buddhisten interagerer med genstandene på særlige måder. Med udgangspunkt i den tibetanske buddhisme udfolder Trine Brox her, hvordan disse genstande indgår i forskellige værdisystemer og økonomier i et Kina, hvor tibetanere og kinesere har fået bedre råd til og muligheder for at spendere penge på deres tro. I den buddhistiske frelsesøkonomi arbejder genstandene for buddhistens produktion af religiøse belønninger, mens i forbrugersamfundet er genstandene både en vare (der kan købes og sælges) og en kapital (der udstyrer eller forøger værdien af goder, steder og personer). Dette kan hjælpe os med at forstå, hvorfor eksempelvis et ødelagt, made-in-Taiwan bedehjul, som engang roterede hellig skrift, ikke smides i skraldespanden ligesom andre forbrugsgoder, der er opbrugt eller itu.

Konfucianismen i Kinas historie: filosofi, religion og filosofi (v. Torbjörn Lodén)

Konfucianisme er en rig filosofisk tradition, der a) beskæftiger sig med menneskets grundlæggende betingelser, b) er et moralsk syn på religiøse elementer, som hundredvis af millioner mennesker i Kina og Østasien ligger til grund for deres liv og c) er en ideologi, som de kinesiske magthavere bruger til at legitimere deres styre og bevare det store riges sammenhængskraft. Samtidig bruger kritikere også konfucianismen som afsæt for at kritisere forhold, som de er utilfredse med. Dermed også sagt, at konfucianismen er vigtig for forståelsen af Kina i dag. I dette oplæg ser Torbjörn Lodén på konfucianismens plads i den kinesiske kultur og dens betydning for den kinesiske identitet.

2. Verdenskrigs betydning for det moderne Kina (v. Peter Harmsen)

1949 bliver ofte beskrevet som det afgørende år i moderne kinesisk historie, men man kan argumentere for, at 1937 i virkeligheden var året, hvor fundamentet blev lagt for det Kina, som vi kender i dag. I 1937 stod det nationalistiske regime stærkere end længe. Et omfattende moderniseringsprogram var undervejs og den kommunistiske oprørsbevægelse var trængt op i en krog i den nordlige del af landet. Så kom krigen med Japan. Efter otte lange krigsår var der i 1945 vendt op og ned på styrkeforholdet internt i Kina. Nationalisterne var svækket, kommunisterne styrket og fire år senere var Folkerepublikken en realitet. I dette oplæg ser Peter Harmsen på, hvordan krigen med Japan fra 1937 til 1945 har sat dybe aftryk og kaster en skygge frem til i dag. Perioden påvirker naturligvis Beijings forhold til Tokyo. Men det forklarer også vigtige aspekter af relationerne til Taiwan og Nordkorea, ligesom amerikanernes had-kærlighedsforhold til Kina i dag har klare paralleller med situationen under krigen.

Kinas vej til økonomisk supermagt – og hvad det betyder for verden (v. Allan von Mehren)

Efter ca. 200 år, hvor Kina var koblet af den moderne økonomiske udvikling, er landet nu godt i gang med at indhente det tabte. Siden reform- og åbningspolitikken begyndte i 1978 har Kina trådt i fodsporene på de asiatiske tigerøkonomier og er godt i gang med at lukke det økonomiske gab til Vesten. Med en befolkning på 1,4 milliarder, det er fire gange USA's befolkning, vil Kina i 2050 med stor sandsynlighed have en økonomi, der er dobbelt så stor som den amerikanske. I oplægget ser Allan von Mehren nærmere på baggrunden for Kinas vej tilbage til positionen som verdens største økonomi og de store konsekvenser, som det vil have for verden.

12:00 - 13:45

Frokost og fagkonsulenter

12:05 - 12:50 Om samfundsfag (v. Bent Fischer-Nielsen)

12:05 - 12:50 Om religion (v. Christian Vollmond)

12:55 - 13:40 Om historie (v. Christian Vollmond)

13:45 - 15:05

Årets overraskelse

Tidligere år har programrevisioner givet os mulighed for at præsentere eksempelvis Rufus Gifford, Francis Fukuyama og Fawaz Gerges. Det er håbet, at vi også i årets program kan præsentere et navn, der giver programmet en ekstra dimension. Her er således friholdt plads til "årets overraskelse".

15:05-15:25

Kaffepause

15:25-16:55

Hvad skal verden gøre med Kina?

(v. ordstyrer Clement Kjersgaard og med deltagelse af Uffe Ellemann-Jensen, Mogens Lykketoft, Per Stig Møller og Villy Søvndal)

Under ledelse af Clement Kjersgaard ser Uffe Ellemann-Jensen, Mogens Lykketoft, Per Stig Møller og Villy Søvndal tilbage på, hvordan Kinas rolle i international politik har ændret sig og giver deres vurdering af, hvordan Danmark, EU, USA og resten af verden bør agere over for et Kina, der har ændret sig fra at være en lukket økonomi til at være en af verdens allerstørste økonomier, der lige nu befinder sig i en direkte handelskrig med USA.

16:55 - 17:15

Kaffepause

17:15 - 18:05

Silkevejsbæltet og den maritime Silkevej. Kinas version 2.0 af Marco Polos gamle vej (130 fvt-1453 evt).

(v. Clemens Stubbe Østergaard)

'One Belt, One Road' hed det forslag om nye Silkeveje, som Kina først fremkom med for seks år siden. Nu hedder det 'Belt and Road Initiative' (BRI) og involverer over 120 lande - herunder en del europæiske -, er ti gange større end Marshall-hjælpen, og rækker mindst 30-50 år frem. Clemens Stubbe Østergaard indkredser her projektet, som har ligeså mange funktioner som en af de store Schweizer-knive. Det skal først og fremmest give fysisk 'connectivity' til hele det eurasiske kontinent, men det skal også være en ny platform for internationalt samarbejde, og en måde at få kanaliseret finansiel kapital over til real-økonomiens behov. Der opbygges mange institutioner, og projektet kan ikke undgå at påvirke både geopolitik og det internationale systems karakter.

18:05 - 19:05

Middag

19:05 - 20:00

Den store tech-revolution

(v. Christina Boutrup)

Kina har i al stilhed taget et kvantespring. I disse år gennemgår landet en tech-revolution, som vil rykke ved magtbalancen i verden og komme til at påvirke os alle. De færreste er opmærksomme på, at kinesiske virksomheder er globalt førende inden for flere af de vigtige områder, som kan forme vores fremtid: Droner, solceller, mobilbetalinger, sociale medier, e-handel og praktisk anvendelse af kunstig intelligens.

Når vi herhjemme forsøger at forstå fremtiden, ser vi mod Silicon Valley. Men vi kigger den gale vej og risikerer at stå med ryggen til udviklingen, hvis vi kun har øje for Google, Amazon og Facebook. I dette oplæg ser Christina Boutrup i stedet mod Kina, som med sine 800 millioner internetbrugere er verdens største og mest avancerede digitale økonomi.

Praktisk info

Tilmelding og henvendelser om
programmet sker til:
ja@hasseris-gym.dk

Titel: Når dragen vågner

Tidspunkt: Mandag d. 9/12 2019

Sted: Hasseris Gymnasium
Hasserisvej 300, 9000 Aalborg.

Deltagergebyr: 2.250,-

dhta
historielærerforeningen

